Z DROGI

TYGODNIK

Cena 15 groszy

Nr. 2. OLKUSZ, dnia 27 maja 1934 roku. Rok I.

ADRES REDAKCJI: OLKUSZ, UL. 3-GO MAJA 29, TEL. 88.

OBYWATELU — SPEŁNIJ SWÓJ OBOWIĄZEK I ODDAJ GŁOS!

FRONT WYBORCZY

Główna Komisja Wyborcza ogłosiła termin wyborów, wyznaczyła lokale, w których odbędzie się głosowanie i ogłosiła ważnie zgłoszone listy kandydatów w poszczególnych Okręgach Wyborczych.

Głosowanie odbędzie się w dniu 27 maja 1934 r. począwszy od godz. 9-ej do 19-ej. Olkusz podzielono na 4 Okręgi Wyborcze.

W okręgu Wyborczym Nr. 1 obejmującym ulice: Cegielnianą, Górniczą, Bartosza Głowackiego, Ogrodzieniecką, Sławkowską, Niepodległości, Wapienną, Podgrabie — Parcze—Sikorkę, głosowanie odbędzie się w lokalu Szkoły Powszechnej Nr. 2, ul. Górnicza.

W okręgu Wyborczym Nr. 2 obejmującym ulice: Augustjańską, Bóżniczą, Boczną, Jasną, Krakowską, Kościuszki, Krzywą, Miłą, Parczewską, Północną, Skalską, Wilbromską, Wiejską, głosowanie odbędzie się w lokalu Państwowego Gimnazjum Męskiego, ul. Augustjańska 40.

W Okręgu Wyborczym Nr. 3, obejmującym ulice: Fabryczną, Łukasińskiego, 3-go Maja, Nową, Olewińską, Pocztową, Poprzeczną, Polną, Składową, Skośną, Słowackiego, Pakuskę, głosowanie odbędzie się w lokalu Spółdz. Banku Kredytowego ul. 3-go Maja.

W Okręgu Wyborczym Nr. 4, obejmującym ul. Czarnogórską, Gęsią, Gwarecką, Kolejową, Krótką, 29 listopada, Mickiewicza, Szpitalną, Witeradowską, Wodociągową, Żuradzką, Czarną Górę, Kamyk — Mazaniec — Rynek — Skwer głosowanie odbędzie się w lokalu Szkoły Powszechnej Nr. 2 ul. Mickiewicza.

Ogółem zgłoszono ważnie 3 listy kandydatów, a to: Bloku Gospodarczego, Polskiej Partji Socjalistycznej i Związku Robotników Przemysłu Metalowego w Polsce Oddział w Olkuszu i Zjednoczonego „Bloku Żydowskiego"".

Ważne zgłoszone listy kandydatów w okręgu Nr. I.

Lista Nr. 1. Blok Gospodarczy. Zbieg Franciszek, 2. Hansdolf Paweł, 3. Ostrowska Jolanta z Buchowieckich, 4. Maliszewski Władysław, 5. Szczurowski Kazimierz, 6. Januszek Stanisław, 7. Piwowarski Kazimierz, 8. Fidyk Antoni, 9. Zimosz Jan, 10. Magiera Stanisław.

Lista Nr. 2. Kandydatów na radnych do Rady Miejskiej m. Olkusza z ramienia Polskiej Partji Socjalistycznej i Związku Robotników Przemysłu Metalowego w Polsce Oddział w Olkuszu.

1. Pięta Józef, 2. Szymczyk Stefan.

WAŻNE ZGŁOSZONE LISTY KANDYDATÓW W OKRĘGU NR. II.

Lista Nr. 1

Kandydatów na radnych Bloku Gospodarczego.

1. Łaskawiec Roman, 2. Dr. Gorczyca Wincenty, 3. Majcherkiewicz Feliks, 4. Głąb Michał, 5. Swędzioł Jan, 6. Krokosz Mieczysław, 7. Noga Antoni, 8. Kluczewski Michał.

Lista Nr. 2. Kandydatów na radnych do Rady Miejskiej m. Olkusza z ramienia Polskiej Partji Socjalistycznej i Związku Robotników Przemysłu Metalowego w Polsce Oddział w Olkuszu.

1. Bigaj Stanisław syn Jana, 2. Sciążko Piotr syn Wincentego.

Lista Nr. 3. Lista kandydatów na radnych p. n. Zjednoczony „Blok żydowski".

1. Mordka Lejb Talerman, 2. Chaskiel Szwarcberg, 3. Mendel Kerner,

Ważne zgłoszone listy kandydatów w Okręgu Nr. III.

Lista Nr 1.

Kandydatów na radnych Bloku Gospodarczego.

1. KotowiczStanisław, 2. Majewski Mieczyslaw, 3. Witczyńska Jadwiga, 4. Adamczewski Jożef, 5. Królisz Konstanty, 6. Żurek Jan, 7. Karcz Wincenty, 8. Kalarus Władysław, 9. Juszczyk Józef, 10. Goławski Kazimierz, 11. Kardaszewski Józef, 12. Wroński Stanisław.

Lista Nr. 3.

Kandydatów na radnych do Rady Miejskiej m. Olkusza z ramienia Polskiej Partji Socjalistycznej i Związku Robotników Przemysłu Metalowego w Polsce Oddział w Olkuszu.

1. Mrożewski Józef, 2. Pieniążek Kazimierz.

Lista Nr. 5

Lista kandydatów na radnych p. n. Zjednoczony „Blok Żydowski".

1. Potok Mojżesz, 2. Blum Adam.

Ważne zgłoszone listy kandydatów w Okręgu Nr. IV.

Lista Nr. 1.

Kandydatów na radnych Bloku Gospodarczego.

1. Piotrowski Wincenty, 2. Niewiara Marjan, 3. Okrajniowa Walerja Zofja, 4. Wilczyński Wacław, 5. Łydka Maciej, 6. Urasiński Franciszek, 7. Taborek Walerjan, 8. Szabelski Franciszek, 9. Starzyński Stefan.

Lista Nr. 3.

Kandydatów na radnych do Rady Miejskiej m. Olkusza z ramienia Polskiej Partji Socjalistycznej i Związku Robotników Przemysłu Metalowego w Polsce Oddział w Olkuszu.

1. Stefan Krawczyk, 2. Walkiewicz Maurycy.

Lista Nr. 4.

Lista kandydatów na radnych p. n. Zjednoczony „Blok żydowski".

1. Paluch Abram, 2. Szwarcberg Moszek, 3. Kerner Abram.

Refleksje z odczytu „Idee syndykalistyczne"

Koncepcje syndykalistyczne zostały częściowo zrealizowane przez Mussoliniego, jednakże idea zasadnicza uległa wypaczeniu i, poza zorganizowaniem społeczeństwa włoskiego w związki zawodowe, w niczem nie obrazuje formy ustroju, jaki chciał stworzyć Jerzy Sorel, czołowy teoretyk francuskiego syndykalizmu. Specjalne warunki polityczne, ekonomiczne i społeczne złożyły się na to, że powstało korporacyjne państwo faszystowskie, gdzie znalazł zastosowanie dualizm władz, gdzie przedstawicielstwo narodowe jest fikcją z powodu specjalnych ograniczeń przy wybieraniu posłów, gdzie interesy świata pracy, tej ogromnej rzeszy proletarjatu, nie są należycie bronione, gdyż rządzone biurokratycznie syndykaty nie dają swobody posunięć.

Korporacje pionowe we Włoszech zawiodły pokładane w nich nadzieje, gdyż mimo największych wysiłków zjednoczenia ludzi jednego zawodu w jednym związku zawodowym, tradycyjny antagonizm drobnego przedsiębiorcy w stosunku do wielkiego przemysłowca zawsze istnieje i narazie niema widoków, żeby ten stan rzeczy uległ zmianie. Z drugiej strony duże stosunkowo przywileje, z jakich korzystają we Włoszech wielcy właściciciele ziemscy i przemysłowcy, są przyczyną ogromnego niezadowolenia szerokich mas proletarjatu.

Syndykaliści, wypowiadając bezwzględną walkę kapitałowi i nawołując do organizowania się świata pracy w związki zawodowe, nie przypuszczali, że nastąpi tego rodzaju syntetyczne połączenie ich koncepcyj z interesami partji faszystowskiej, Mussolini bowiem wysunął na pierwsze miejsce państwo i posiada specjalną taktykę przeprowadzania swoich programów.

Idee syndykalistyczne nie zrealizują się nigdy w czystej formie, chociażby tylko dlatego, że niema na świecie społeczeństwa, któreby w całości było przeniknięte jednym celem i jedną myślą.

Dzisiaj trudno jest mówić o ideach. Trzeba sfrunąć z obłoków i zająć się rzeczywistością..

W całym szeregu państw wysuwa się na pierwsze miejsce nacjonalizm i dążność do stworzenia jaknajsilniejszej jednostki polityczno-gospodarczej. Pakty o nieagresji winny być jedynie czynnikiem, któryby pobudził naród do jaknajintensywniejszej pracy na polu gospodarki państwowej. Bądźmy przekonani, że nasi sąsiedzi nie zasypiają gruszek w popiele i w światowym wyścgu pracy nie pozostaną w tyle. Wielowiekowy dorobek kulturalny Niemiec winien być dla nas przypomnieniem, że pozostaje nam jeszcze dużo do zrobienia.

Dlatego też ruch młodolegjonowy winien znaleźć należyte zrozumienie wśród jaknajszerszych mas społeczeństwa polskiego, gdyż, stawiając na pierwszem miejscu interes Państwa, a tem samem i jego obywateli, pozwoli nam w przyszłości stanąć w rzędzie państw o największem dorobku ekonomicznym, a na arenie polityki międzynarodowej wywierać wpływ, jaki winniśmy posiadać ze względu na naszą przeszłość historyczną.

Z faszyzmem posiadamy tylko tyle wspólnego, że z koncepcyj syndykalistycznych przejęliśmy jedynie myśl zorganizowania społeczeństwa w związkach zawodowych Wprawdzie panujący dotychczas w Polsce analfabetyzm stawia pod znakiem zapytania możność zorganizowania małorolnych, niemniej jednak istnieją wszelkie dane ku temu, że akcja w kierunku powszechnego uświadomienia społecznego osiągnie spodziewane wyniki.

Aczkolwiek istnieją w Polsce organizacje zawodowe, to jednak nie obejmują one wszystkich warstw społeczeństwa i brak im zespolenia centralnego.

Program Legjonu Młodych obejmuje całokształt życia państwowego, jednak w pierwszym rzędzie rzuca się w oczy sypremacja spraw gospodarczych. W dobie wyścigu pracy są to sprawy bodaj że najważniejsze

W. B.

JÓZEF KOTUŁA, doc. praw

Reflektorem po ustroju kapitalistycznym

Żyjemy w okresie walki dwóch światopoglądów społeczno - gospodarczych; z jednej strony liberalizmu ekonomicznego, opartego o t. zw automatyzm gospodarczy, z drugiej zaś strony idei planowej gospodarki Który z tych światopoglądów zwycięży? Obecna sytuacja gospodarcza świata przedstawia widok rozpaczliwy. Wszędzie kryzys, rozkład nędza: zmniejszają się zdolności nabywcze mas, w ślad za tem idzie utrata rynków zbytu, ograniczanie produkcji. I wreszcie proletaryzacja coraz szerszych warstw ludności. Miljony bezrobotnych. Podstawom naszej cywizlizacej, grozi zagłada. Czy niema już ratunku? Analiza zasad gospodarczych systemu liberalno kapitalistyeznego da nam odpowiedź. Liberalizm jest systemem wolności, własności prywatnej i żądzy bogacenia się. Teoretycznym wyrazem wzajemnego oddziaływania na siebie wymienionych zasad jest w dziedzinie społeczno-gospodarczego. Według tej teorji gospodarstwo społeczne podlega pewnym naturalnym prawom, które automacznie regulują wszystkie procesy gospodarcze. Prawa temają charakter opatrznościowy,w wszędzie w życiu gospodarczem widzimy autoregulację — istnieje bowiem taki cudowny mechanizm, któ ry sam wszystko reguluje. w którym niema potrzeby nic zmieniać. Przypatrzmy się elementom tego idealnego, głównego układu automatycznego.

Podstawowemi warunkami istnienia i działania automatyzmu gospodarczego są następujące okoliczności: a) istnienie wielkiej ilości samodzielnych jednostek gospodarczych, b) wolna konkurencja kształtująca podaż i decydująca o wielkości i kierunku produkcji, o ruchu cen, kapitałów, kredytów. stopie procentowej. c) istnienie rynkowej podaży i popytu, ustalającej wysokość cen towarów i usług. Rezultatem nieskrępowanego działania wymienionych powyżej czynników ma być życie gospodarcze, rozwijające się równomiernie, bez wstrząsów. Podaż towraów spotyka na rynku odpowiedni popyt wynikiem czego ma być tak zwana słuszna cena, zapewniająca rentowność poszczególnych warsztatów pracy. Ustalająca się na rynku cena ujawnia poza tem pewne napięcie potrzeb takich czy innych i stanowi tem samem wskazówkę dla lokaty kapitału inwestycyjnego. szukającego jak największych zysków.

Ruchliwość kapitału, t. j. zdolność przenoszenia się z jednej dziedziny do drugiej. sprawę znakomicie upraszcza Istnienie wolnej konkurencji zapewnia rozszerzanie produkcji, podniesienie wydajności pracy, niską cenę.

Dzięki konkurencji i wolności handlu powstaje podział pracy, począwszy od zawodowego a skończywszy na międzynarodowym. Automatyczny ruch złota reguluje między narodowy poziom cen, rozmiarów kredytowych i t. p.

I tak wszystkie dziedziny życia utrzymywnae są w równowadze. I tylko dzięki wolnej konkurencji. Ona bowiem powoduje idealne i każdorazowe najszybsze dostosowanie się do siebie poszczególnych zjawisk gospodarczych. Ona przystosowuje produkcję do potrzeb, zaspakaja je jak najlepiej i jak najtaniej, dokonywa należycie podziału sił produkcyjnych, gwarantuje postęp techniczny, ona wysuwa najdzielniejszych naprzód.

Wszystkie poszczególne odcinki życia gospodarczego przystosowują się wzajemnie do siebie, wskutek czego gospodarstwo staje się czemś żywem, staje się ustrojem, wskazującym pewny konieczny układ elementów. Tylko przy wolnej konkurencji układ ten jest najlepszy, t.j. czyni gospodarstwo społeczne najsprawniejsze, umożliwia społeczeństwu osiągnięcie największego dobrobytu.

Słowem z walki o byt, *ze starcia się brutalnych egoizmów wyróść ma automatycznie dobrobyt, harmonja, postęp.* Automatyzm jest więc tym mechanizmem, który z chaosu poczynań wielkiej ilości jed nastek walczących w imię swoich egoizmów, ma wytwarzać zdrowy organizm gospodarczy. Życie gospodarcze rozwija się jakgdyby według idealnie ułożonego planu w myśl zasady: „czyń każdy w swojem kółku, co każe duch boży, a całość się sama ułoży". Ale nieodzownym warunkiem tego jest całkowita swoboda jednostek, ich nieograniczone prawo do stosowania w gospodarczej pracy zasady: homo homini lupus est (człowiek jest dla człowieka wilkiem) Państwo nie może i nie powinno gospodarować, natomiast obowiązkiem jego jest stworzyć warunki dobre dla produkcji, w pierwszym rzędzie powszechne bezpieczeństwo życia i mienia. *Państwo według tej teorji liberalnej — to stróż nocny, pilnujący jak ludzie za gryzają się wzajemnie, i uważający by to zagryzanie odbywało się wolno, bez wstrząsów, według naturalnego, idealnego porządku, słowem „automatycznie".*

Celem państwa według liberałów jest zapewnienie ludziom korzystania z naturalnych i uświęconych praw wolności indywidualnej i prywatnej własności. W dziedzinie gospodarczej najlepszą polityką państwa jest brak wszelkiej polityki.

A jak dokonywa się rozdział dochodu społecznego w tym systemie? W ustroju kapitalistycznym funkcje rozdzielcze dochodu spełnia cena, w najszerszem znaczeniu tego słowa Więc kapitalista ma procent od kapitału, adwokat, lekarz — cenę usług (honorarjum), robotnik — płace kamienicznik — czynsz obszarnik — rentę gruntową, *bezrobotny, mniejsza o bezrobotnego. O tego nie troszczy się kapitalista! Zresztą są instytucje opieki społecznej. Niech więc bezrobotny ma... jałmużnę.* Oto są najważniejsze elementy automatyzmu, pokutującego jeszcze w umysłach bardzo wielu. Przy takim systemie sytuacja dysponentów gospodarczych, jest nierównie silniejsza od sytuacji olbrzymich rzesz najmitów. Kapitalista dyktuje cenę, kapitalista decyduje o wysokości stopy życiowej proletarjatu. On. grabiąc nieopłaconą część pracy robotniczej (nadwartość), pomnaża swe miljony. A państwo? — Niestety państwo bardzo często jest instytucją opanowaną przez kapitał, stając się ekspozyturą polityczną jego interesów.

Kryzys zniknie — twierdzą liberali — skoro państwo porzuci swoje zapędy gospodarcze. Przed kilkudziesięciu jednak laty, gdy ingerencja państwa w życie gospodarcze właściwie nie istniała, też były kryzysy, a rozwój odbywał się wahadłowo. Fakt istnienia kryzysów dowodzi, że automatyzm nawet w okresie największego liberalizmu nie był idealnym mechanizmem, wytwarzającym równowagę pomiędzy poszczególnemi elementami życia gospodarczego.

Brak tej równowagi jest niemal normalnym stanem w systemie kapitalistycznym: ożywienie pracuje na depresję, depresja na ożywienie. Obecnie system kapitalistyczny opiera się na smonopolizowaniu środków produkcji w nielicznych rękach Reszta ludności wynajmuje się kapitalistom i w ten sposób uczestniczy w procesie produkcyjnym. Nie uzyskuje jednak równowartości swej pracy, lecz o wiele mniej. I tu dochodzi do głosu wolna konkurencja, która pcha do powiększania tej nadwartości dla coraz większego gromadzenia i kapitałów, powiększani tprzedsiębiorstw, racjonalizacji produkcji.

Wszystko to prowadzi do zwiększenia udziału kapitału stałego (maszyny) i stałych kosztów produkcji — spada zaś inna pozycja — ilość zatrudnionych i wysokość wynagrodzenia. Maleje siła nabywcza szerokich warstw ludności, wzrasta natomiast udział kapitału, wytwarza się sprzeczność między dążnością kapitalisty do zwiększania produkcji a zmniejszającym się rynkiem zbytu.

Początkowo kryzysy likwidowały tę niewspółmierność. Z chwilą jednak, gdy rozwój techniki wzmógł tempo wzrostu sił wytwórczych, gdy ilość redukowanych wskutek mechanizacji nie mogła już być wchłonięta przez nowo-otwarte zakłady, gdy wieś została wciągnięta w obręb kapitalistycznej wymiany, gdy uprzemysławiają się kraje pozaeuropejskie, misterne zasady mechanizmu gospodarczego przestają działać. I widzimy, że objawy, które dawniej towarzyszyły tylko okresom depresji, są obecnie zjawiskami stałemi. W latach nawet największej pomyślności istnieje rezerwowa armja bezrobotnych, niewyzyskane zdolności wytwórcze, rosnące zapasy towarowe i surowcowe. Szczupłe są granice funkcjonowania automatyzmu, to też nie może pretendować do roli naturalnego mechanizmu gospodarczego. Raczej stanowi przejściową fazę rozwoju, którą usuwa samo życie. Niesłychany rozrost karteli, trustów, koncernów — zabija niemiłosiernie automatyzm. Całe dziedziny życia gospodarczego porzucają wolną grę sił ekonomicznych, rynkowe kształtowanie się cen — zastępują umowy, które zakreślają wielkość produkcji, kierują dopływ kapitałów i kredytów inaczej — *już dzisiaj operują elementami planowości.* Konkurencja prowadzi do kartelizacji, tem samem zanika. Zanikają więc warunki automatyzmu, a na to miejsce zjawiają się instytucje monopoliczne: kartele, syndykaty, spółdzielnie, przedsiębiorstwa państwowe i samorządowe koncerny.

Wszystkie te krańcowe twory automatyzmu grzebią go coraz więcej.

System wolnej konkurencji dostaje też cięgi ze strony państwa, którego posunięcia w zakresie polityki gospodarczej coraz więcej zacieśniają ramy wolnej decyzji jednostki. Co dziwniejsze, większość w tym względzie dycyzyj państwa powstaje właśnie pod naciskiem t. zw sfer gospodarczych.

Według ich pojęcia ubezpieczenia społeczne, zapewnienie minimum egzystencji pracownikowi są niepotrzebnym wtrącaniem się państwa w grę wolnych sił, ale pomoc państwowa w postaci subwencyj, ulg podatkowych, gwarancyj, zamówień i t. p. jest bardzo pożądana. Wszak dokonuje się z myślą o ich interesach.

Rozwój gospodarczy ujawnia te wszystkie pierwiastki niszczycielskie, tkwiące w założeniach automatyzmu, wyzwala je, potęguje i — likwiduje tem samem wolną konkurencję w wielu dziedzinach życia. Rodzi się system nowy. Automatyzm zamiera śmiercią naturalną. Zamiera jako ofiara wzrastających sprzeczności między rozwojem sił produkcyjnych i rozdziałem dochodu społecznego. Zamiera system, ale nie gospodarowanie. *Ginie kapitalizm, który nie potrafił wyżywić swoich niewolników. Nadejść musi ustrój nowy.*

Ruch młodolegjonowy chce zbudować na gruzach gasnącego świata nową teorję gospodarki, odpowiadającą zmienionej rzeczywistości gospodarczej, by w myśl jej założeń podjąć pracę nad realizacją idei Państwa Zorganizowanej Pracy.

Żądamy upaństwowienia przemysłu

Z Ogrodzieńca:

Kilka słów o ks. Podkopale Janie

Redakcja Naszego pisma otrzymuje od kilku dni cały szereg listów i artykułów, poświęconych nie słychanym wybrykom ks. Podkopała Jana w Ogrodzieńcu.

Szczupłe ramy pisma nie pozwalają nam na przedrukowanie otrzymanych pism w całości, ograniczamy się jedynie do krótkiego streszczenia destrukcyjnej działalności ks. Podkopała do chwili objęcia przez niego parafji, t. j. od dnia 26 lipca 1931 roku:

1) Ks. Podkopał przez akcję z ambony i agitację wśród rodziców doprowadził do rozbicia Oddziału Związku Strzeleckiego.

2) nawoływał z ambony bezrobotnych do czynnego wystąpienia przeciwko Gminnemu Komitetowi Bezrobotnych;

3) oczerniał nauczycielstwo i na nielegalnem zebraniu podburzał parafjan do wystąpień przeciw kierownictwu szkoły ;w związku z powyższem policja sporządziła ak toskarżenia za pogwałcenie przepisów art. 138 i 262 K. K.;

4) bezprawnie przyjął mandat do Rady Gminnej;

5) rozsiewał bezpodstawne wieści, jakoby w Gminie i Sejmkiu działy się nadużycia, tolerowane przez Władze;

6) w dniu 28 marca 1932 w czasie przedstawienia, urządzonego staraniem Stowarzyszenia Młodzieży Polskiej, spowodował awanturę i wystąpienie członków Stowarzyszenia przeciwko policji, z kamieniami w ręku, za co wyrokiem Sądu Grodzkiego w Pilicy skazany został na karę grzywny 50 zł. z zamianą na 7 dni aresztu; Sąd Apelacyjny wyrok zatwierdził;

7) w dniu 3 maja b. r. nie wpuścił do kościoła organizacyj i publiczności w liczbie około 1000 osób, które pragnęły wziąć udział w nabożeństwie z okazji Święta Narodowego. Oddajemy jednak głos korespondentowi z Ogrodzieńca·

„Dzień 3 maja obchodzony jest w całej Polsce podniośle i uroczyście, jako święto narodowe i kościelne Wszyscy dobrzy Polacy święcą radośnie ten dzień, jako pamiątkę wielkiego porywu ludzi dobrej woli, ku zjednoczeniu naszego Narodu.

W Ogrodzeńcu dorocznym zwyczajem zorganizował się Komitet Obchodu pod przewodnictwem p. Jana Raja, kierownika szkoły, który ustalił program. Stosownie do tego programu zebrał się w dniu 3 maja b r. imponujący pochód, złożnoy z dziatwy szkolnej, orkiestry, 5 oddziałów straży pożarnych, Związku Rezerwistów. Koła LOPP, Koła Gospodyń Wiejskich, Związku Pracy Obywatelskiej Kobiet, Zarządu Gminy i około 1000 osób, który udał się do miejscowego kościoła na nabożeństwo.

Na spotkanie pochodu wyszedł do bramy cmentarnej ks. Podkopał przepuścił dziatwę szkolną z nauczycielstwem, a pozostałych organizacyj nie wpuścił do kościoła, twierdząc, że nie był zawiadomiony o pochodzie. wobec czego nie może ustawić ich w kościele. Nie pomogły żadne tłumaczenia, iż rok rocznie organizacje te brały udział w nabożeństwie i miały pomieszczenie, że w pochodzie znajdują się sami chrześcijanie i niema obawy zakłócenia porządku w kościele. Wobec tego, że ks. Podkopał kategorycznie zabronił wstępu d okościoła, organizacje zawróciły i udały się na plac im. Marszałka Piłsudskiego, gdzie po nabożeństwie odbył się dalszy ciąg programu, a ks. Podkopał tymczasem, ubrany w szaty liturgiczne, z chorągwiami kościelnemi i feretronami udał się w pochodzie do wsi Podzamcze Mimo wielkich wysiłków nie udało mu się rozbić jedności, bo w naszym pochodzie przyjęła udział duża większość ludności, a za nim poszła garść ludzi, przeważnie ze wsi Podzamcze, którym nastręczył się pochód po drodze .

Miejscowe społeczeństwo pyta, czy jeszcze długo nasze Władze będą tolerować wybryki człowieka, żyjącego ze Skarbu Państwa i publicznych danin?“

Skutki akcji ks. Podkopała nie dały na siebie długo czekać. Już w dniu 3 maja b.r mieszkańcy Ogrodzieńca uchwalili następującą rezolucję, opatrzoną wielu podpisami, a przesłaną do Władz powiatowych i centralnych.

Brzmineei rezolucji jest następujące:

„Mieszkańcy osady Ogrodzieniec powiat Olkuski, zebrani w liczbie 1000 osób na zgromadzeniu ogólnem w dniu 3 maja 1934 roku uchwalili wnieść prośbę pod adresem Państwowych Władz Administracyjnych o usunięcie ks. Podkopała z parafji Ogrodzieniec.

Ksiądz Podkopał w ciągu swojej 2-letniej działalności na terenie tut. parafji wykazał zupełne niezrozumienie dla miejscowej ludności, borykającej się z klęską bezrobocia. przez stosowanie wyzysku materjalnego we wszystkich posługach, związanych z działalnością kościoła oraz przez wykorzystywanie ambony do regulowania osobistych spraw ze wszystkimi i wszystkiem, co nie idzie po linji jego wywrotowych dążeń i polityki wyzysku.

Ks Podkopał stwierdził postępowaniem swojem wrogie stanowisko wobec Państwa, występując agresywnie przeciw zarządzeniom Władz oraz prowadząc haniebną robotę wywrotową wśród najzdrowszej części społeczeństwa.

Antypaństwowe stanowisko ks. Podkopała obraża naszą godność obywatelską i poniewiera uczucia, jakie żywimy dla Ojczyzny i Jej Wodza, Marszałka Józefa Piłsudskiego

Ufni w opiekuńczą troskę Władz Państwowych nad nami, zanosimy gorący apel o usunięcie ks. Podkopała i zastąpienie go proboszczem, który będzie godnym swego imienia Polakiem. (następują 43 podpisy świadków uchwalenia rezolucji)“.

Sprawy powyższe nie wymagają specjalnych komentarzy.

Z kraju

WIZYTA MIN. ESTONJI
J. SELJAMAA W WARSZAWIE

We wtorek dnia 22 maja przybył do Warszawy min. spraw zagranicznych Estonji Juljusz Seljamaa, któremu towarzyszy wiceminister spraw zagranicznych Henryk Laretci.

—o()o—

ZROZUMIENIE IDEI MŁODOGJONOWFJ WŚRÓD NAUCZYCIELSTWA.

Nie da się zaprzeczyć, iż mimo ostrych ataków ze strony niektórych ugrupowań politycznych i warstw społecznych idea Ruchu Młodolegjonowego przenika coraz głębiej w świadomość szerokich warstw ludzi, dla których dobro Państwa nie jest kwestją zamkniętą. — Ostatnio odbył się w Wilnie Okręgowy Zjazd Nauczycielstwa, który zamanifestował przychylne stanowisko do ideologji L. M. Na otwarciu zjazdu legjonista Jan Duchnowski w przemówieniu powitalnem wskazał na więź ideową istniejąca pomiędzy L. M. a Związkiem Nauczycielstwa Polskiego „(Państwo Pracy“ z dnia 13 i 20 maja br. Nr. 18 i 19) —Przemówienie to było przyjęte przez nauczycielstwo z entuzjazmem.

Oto fakt, zresztą wcale nieodosobniony, że Ruch Młodolegjonowy wrósł w Rzeczywistość Polską i i stał się jej integralną częścią.

Obchód „Swięta Ludowego” w Sułoszowej

W dniu 21 maja b. r. o godz. 13-ej odbył się w Sułoszowej obchód święta ludowego. Pod przewodnictwem p. Stanisława Mirka, przybyła z Zagórowej grupa 60 włościan z własną orkiestrą. Obecną była pozatem ludność z okolicznych wiosek głównie z Wielmoży. Po nabożeństwie przed lokalem spółdz. „Promyk“ orkiestra odegrała „Boże coś Polskę“, a p. Kania Piotr z Sałoszowej otworzył zebranie, oddając głos p. Janowi Kańskiemu, adwokatowi z Olkusza. W przemówieniu p. Kańskiego, p. t. „Sami sobie“ przebijał cel główny: „Tylko organizacja włościańska, sparta o samą ludność, może we właściwy sposób bronić rolnictwa. Dotychczaswoi opiekunowie zawiedli“. Pod miano dotychczasowych opiekunów p. Kański podciąga Duchowieństwo N. D i sanację. Po pochodzie przemawiał p. St. Mirek, u. l. święta ludowego, wspominając zasłużonych działaczy str. Ludowego. Uchwalono rezolucję. której przewodnią myślą są postulaty, żądamy: 1) konstytucji opartej na swobodach, 2) amnestji dla więźniów politycznych. 3) podniesienia cen płodów rolnych do granic opłacalności, 4) obniżenie cen wytworów przemysłowych i 5) rozwiązania karteli. Obecnych uczestników w/g jednych źródeł było około 1500 osób, w/g innych zaś około 250.

Przed rozwiązaniem zebrania zjawił się adwokat Kozielski na czele towarzystwa t. zw. „Wiśniowych koszul“ domagając się udzielenia głosu.

Skonsternowani organizatorzy odmówili udzielenia głosu (przyp. red. udziału w licytacji haseł“) zasłaniając się określonemi przez program ramami, uroczystości bezpieczna furtka (przyp. red.) Wobec odmowy udzielenia im głosu odśpiewali „Rotę“, wznosząc kilka okrzyków na rzecz Narodowego Socjalizmu i walki z żydami..

Zakończenie uroczystości Św. Ludowego było dość oryginalne. Przyjmując, że co do ilości obecnych uczestników, prawda leży pośrodku, to zainteresowanie uroczystością było znikome. Sama wieś Sułoszowa licząca ponad 10.000 mieszkańców, mogłaby dostarczyć conajmniej 2.000 uczestników, a gdzie duże wsie okoliczne?

Idea którą reprezentować chcieli organizatorzy musi być nieco już zużyta skoro w takim olbrzymim ośrodku wiejskim nie zdołała wzbudzić większego zainteresowania. Zgadzają się nawet z trzema ostatniemi postulatami zawaretmi w rezolucji i nie odbiegając od nich ideowo, mamy poważne zastrzeżeżenia co do intencyj organizatorów uroczystości, i wartości ich troski o dobro ludu pracującego wsi.

Wątpliwości te nasuwają nam stanowisko pp. Kańskiego i Mirka na zebraniu O. T. i K. R. w Trzyciężu.

Gdyż droga do poprawy sytuacji wsi idzie przez realną pracę w organizacjach rolniczych, przez wiązanie rolników w tych organizacjach, a nie przez rozbijanie ich dla celów politycznych.

Ze świata

FRANCJA.
KONIECZNOŚĆ ZMIANY USTROJU.

Prezydent republiki Lebrun, wygłosił w dniu 21. V. br. w Dijon przemówienie, w którem wyraźnie podkreślił konieczność zmiany utsroju polityteznego Francji.

Zmiana ustroju według słów Lebrun'a ma sie dokonać w duchu demokratycznym.

PARYŻ

W paryskich kołach socjalistycznych rozeszła się pogłoska o spotkaniu komisarza Litwinowa z Trockim, z którym Litwinow odbył dłuższą rozmwoę. Wiadomości tej brak narazie potwierdzenia.

MOSKWA.

W związku z przemówieniem Hitlera na kongresie pracy, który odbył się ostatnio w Niemczech mamy do zanotowania cały szereg ataków w prasie sowieckiej pod adresem osoby kanclerza Rzeszy i jego polityki „Izwiestja“ uważa wspomniane przemówienie za dalszy ciąg kampanji antysowieckiej, czego ostry kurs dał się zauważyć w zagranicznej polityce Niemiec od chwili dojścia do władzy hitlerowców.

SOFJA 19 maja

Przed paru dniami w Bułgarji dokonano zmiany rządu.

Zmianę rządu poprzedziło ogłoszenie w stolicy stanu wyjątkowego, który trwał 11 godzin. Ulicami miasta krążyły patrole policyjne i wojskowe. Posterunkami wojskowemi obsadzono urzędy państwowe i gmachy publiczne.

Nad ranem miasto miało wygląd obozu wojennego.

O godz. 12 w południe cofnięto stan wyjątkowy. O godz. 10-ej król podpisał dekrety w sprawie zwolnienia z urzędu dotychczasowego rządu Muszanowa i mianujący rząd Georgiewa

Król podpisał również dekret rozwiązujący izbę deputowanych.

Nowy rząd w odezwie wydanej do narodu podał główne wytyczne swego programu politycznego i gospodarczego.

Przedewszystkiem nowy rząd oparł się na armji i tej warstwie społeczeństwa, która potrafi wznieść się ponad partyjnictwo i spojrzeć trzeźwo i bezstronnie na stosunki gospodarczo-polityczne państwa, które dotychczas pod kierunkiem rządu słabego, zależnego od ugrupowań parlamentarnych znajdowały się stale w stadjum ciągłych załamań

Nowy rząd, rząd jedności narodowej pragnie prowadzić gospodarkę planową, która zapewni nowy rozwój rzemiosłu i rolnictwu, której celem będzie sharmonizowanie cen produktów przemysłowych — z rolnemi.

Nazewnątrz nowy rząd będzie starał się nawiązać przyjazne stosunki ze wszystkiemi sąsiadami, wielkiemi mocarstwami i Rosją Sowiecką.

Legjon Młodych jest jedyną niezależną awangardą nowego jutra Polski

Żądamy wywłaszczenia obszarniczej własności ziemskiej

Z Olkusza

Przypominamy, że w poniedziałek dnia 28 maja br. odbędzie się piąty skolei wykład — mgr. Jerzy Marusieński — „Problemy polityki zagranicznej Polski“, (świat powojenny, historyczna polska racja stanu).

* * *

W dniach 19, 20, 21 maja br. odbył się zlot Hufca Harcerskiego Olkuskiego w Kluczach — w zlocie wzięły udział nast. drużyny: 10) Olkusz) 37) (Wolbrom) 46) (szkoła Powszechna Olkusz), 51) (Bolesław) gimn. państw. — 21) (szkoła Rzem. 65) (Klucze), 78) (Sławków). Władze Zlotu stanowili: phm. M. Karczmarzyk, Komendant dh. Klimas, zast. Komendanta, phm. K. Polcar, Oboźny, dh. Lewowski, Kwatermistrz, phm. K. Polcar, Kierownik Popisów, oraz druhowie T. Pędras i Aleksiejew. Urozmaicony propram Zlotu wypełniły zajęcia obozowe, gry i zabawy, oraz wieczorne ogniska.

* * *

Walny Zjazd Delegatów Oddziałów Związku Strzeleckiego pow. olkuskiego odbędzie się w dniu 31 maja 1934 r. o godz. 14-ej w Olkuszu w sali gimnastycznej Państwowego Gimnazjum Męskiego. W zjeździe wezmą udział Prezesi i Komendanci Oddziałów, delegaci Oddziałów, przedstawiciele Władz i organizacyj.

Na Zjazd przybędzie delegat Podokręgu Śląskiego Z. S.

* * *

Lekarz Powiatowy, Dr. Marjan Kiciarski zawiadamia iż ze względu na trwający pobór wojskowy w Olkuszu przyjmuje strony codziennie od godz. 14-ej do 17-ej.
Pobór trwać będzie do 9 czerwca br.

* * *

Dnia 21 maja br. Staraniem Związku Mieszczan Olkuskich odbyła się tradycyjna „Sobótka“ w parku sportowym pod Czarną Górą. O godz. 20-ej zapłonął stos wskrzeszający prastary zwyczaj słowiański. Udział publiczności bardzo liczny.

—oOo—

ZASZCZYTNE ODZNACZENIE.

Pan mgr. Edward Trznadel, wicestarosta, Prezes Obwodu Powiatowego L. O. P. P. w Olkuszu odznaczony został przez Zarząd Główny L. O. P. P. w Warszawie za owocną i wybitną działalność na polu pracy w L.O.P.P. srebrną odznaką honorową II-ej klasy. Życząc dalszej owocnej działalności składamy tą drogą P. wicestaroście serdeczne gratulacje. Imponującemu rozwojowi Obwodu Powiatowego L.O.P.P. w Olkuszu poświęcimy w najbliższym numerze Waszego pisma osobny artykuł.

—oOo—

Z SALI WYKŁADOWEJ W OLKUSZU.

W bieżącym tygodniu odbyły się następujące wykłady:

24 bm. leg. dr. Wacław Kalista — „Gruźlica i jaglica“.

26 bm. p. Jan Żurek — górnik z pod Olkusza — „Gospodarka kapitału francuskiego w Polsce“.

Inż. PIOTR LIPCZYK

Sprawa zaopatrzenia miasta Olkusza w wodę

Stare źródła zaopatrujące miasto Olkusz w wodę, stają się niewystarczające w miarę rozrostu miasta i coraz większego zapotrzebowania wody. Pokrywanie potrzeb wody dalszymi środkami, jak: dobywanie wody ze studni arteryjskiej przy pomocy niewielkiej pompy (która na skutek krzywizny otworu w tej studni ustawicznie psuje się) i zbieranie dawniej rozlewającej się wody ze źródła pod Czarną Górą poprzez zdrój na ulicy Żuradzkiej nie rozwiązuje sprawy i w okresie suszy, lub trwalszych mrozów, brak wody dotkliwie odczuwają mieszkańcy miasta.

Poza wyżej powiedzianym brakiem wody niedostatkiem miejskich wodociągów jest jeszcze to, że woda rzadko kiedy dosięga 1-go piętra w przeważającej części miasta, nie mówiąc już o wyższych piętrach, co się tłomaczy tem, że różnice poziomu pomiędzy głównym źródłem w Witeradowie i podstawę zbiornika w rynku jest za mała i najwyższe wzniesienie się wody w tym zbiorniku wynosi koło 5 metrów ponad poziom rynku.

Wobec powyższego stanu nielogicznem byłoby rozbudowywanie przewodów, dozprowadzających wode po mieście a szczególniej do odległych od rynku okolic, gdyż 1°) brak jest wody i 2^{9}) brak ciśnienia, aby woda do tych okolic dotarła i wszelkie wydatkowanie pieniędzy na przewody do dalszych okolic miasta jest przedwczesne i nie znajduje żadnego usprawiedliwienia.

Ponieważ bliskie okolice miasta Olkusza i samo miasto znajduje się (według danych specjalistów hydrotechników) nad całym systemem zbiorowisk głębinowych wód, ilości których są bardzo duże i poziom których utrzymuje się na głębokości około 11 m. w obrębie podwórza nowej elektrowni, przeto przystąpiono już do wybicia szybu i wykonania na głębokości 10 m. komory dla pomieszczenia pomp, które będą ssały potrzebne ilości wody z istniejącego już otworu studni arteryjskiej i tłoczyły ją do miasta.

Z uwagi na małą średnicę (80 mm) istniejącego przewodu pomiędzy przyszłymi pompami i rozdzielnią wody w rynku zachodzi konieczność ułożenia obwodowego przewodu o średnicy 125 mm. od tych pomp poprzez północną część miasta i połączenie jej z napotykanymi przewodami

Wówczas nastąpiłoby podzielenie miasta n a2 okręgi wodne a mianowicie:

1 okręg I leżący na południowej stronie od toru kolejowego ,który obsługiwany byłby przez źródło Witeradowskie z pomocą źródła pod Czarną Górą, dając dostateczne ilości wody pod należytem ciśnieniem dla tej części miasta łącznie z potrzebami projektowanego basenu i natrysków w parku miejskim pod Czarną Górą;

2) okręg II leżący na północnej stronie od toru kolejowego, który obsługiwany byłby przez pompy przy elektrowni miejskiej, które to pompy, będąc zaopatrzone w urządzenia hydrofazowe automatycznie dostarczałyby potrzebne ilości wody dla miasta i pod takiem ciśnieniem, aby dosięgła wszystkich wysokości, gdzie potrzeba wody będzie zachodziła

Dysponując już potrzebną ilością wody i mając odpowiednie ciśnienie wody w rozdzielni wody około zbiornika w rynku (niezależnej od tego zbiornika), wówczas dopiero można zaprojektować przewody do dalszych okolic miasta i nadać im racjonalne średnice w zależności od długości danego przewodu i od ilości zapotrzebowanej wody.

Powyższe zamierzenie jest już w stadjum realizacji i najpierw zostanie zastąpiona obecna mała pompa (stale psująca się) o wydajności 30 m^3/godz. na pompę pewną w ruchu o wydajności 30 m^3/godz., a następnie w miarę uzyskania funduszów ustawiona zostanie druga pompa z automatycznem urządzeniem hydrotozowem i obwodowy przewód, co pozwoli, jak wyżej powiedziano, na całkowite pokrycie potrzeb wody i na uzyskanie dostatecznie wysokiego ciśnienia wody w mieście, aby takową dało się doprowadzić do żądanych wysokości.

Elektrownia wodna w pustyni Libijskiej

W Egipcie powstał plan wybudowania potężnej elektrowni w północnej części pustyni Libijskiej, przyczem siłą pędną będzie woda. Woda w pustyni, której powierzchnia otrzymuje 2 cm. opadów deszczowych w ciagu roku. A jednak tak Według planu inżynierów angielskich elektrownia ma stanąć w największem wgłębieniu terenowem pustyni, które jest położone 134 metry poniżej poziomu morza. Do elektrowni prowadzić będzie wodę z morza kanał otwarty na przestrzeni 29 kilometrów, a w pewnej części biegnacy przez tunele, których będzie trzy. Ponieważ woda nie będzie mogła spływać zpowrotem do morza, przeto odprowadzać ją będą systemem kanałów do dolin okolicznych. Z czasem woda wypełni całe zagłębie Quettaro. Słona woda morska parując pod słońcem palącem Egiptu pozostawi osady soli, która będzie ubocznym produktem elektrowni. Obliczają, iż prąd otrzymany tą drogą będzie się kalkulował tanio i starczy go na potrzeby całego dolnego Egiptu zarówno dla celów oświetleniowych jak i pędnych.

—oOo—

Z miasta

BACZNOŚĆ RODZICE.

Egzamin piśmienny do klasy I-ej odbędzie się we wszystkich Gimnazjach Państwowych i Prywatnych 15 czerwca 1934 r. o godzinie 15-ej.

Egzamin ustny 16-go czerwca o godzinie 8-ej rano.

Termin wnoszenia podań o dopuszczenie do egzaminu do klasy I-ej upływa z dniem 31 maja 1934 roku.

—oOo—

OSIEDLE LETNISKOWE BUKOWNO POD OLKUSZEM.

Plan parcelacyjny osiedla letniskowego Bukowno, sporządzony przez prof. architekta Gałęzowskiego Józefa, został naniesiony na grunt. Większość parcel już wytyczono, a roboty przy zaprowadzeniu ulic w toku.

Przy pracach zatrudniono około 150 osób.

Projekt basenu wodnego wykończa prof. Stella - Sawicki; od 1 czerwca br. Zarząd m. Olkusza przystąpi do realizacji projektu.

W dniu 22 bm. podpisana została umowa z Funduszem Pracy, który będzie finansował stworzenie z Bukowna nowoczesnego osiedla letniskowego, jako ośrodka sportu wodnego dla Zagłębia i Krakowa. Sprzedaż parcel została już rozpoczęta — pierwszych 25 parcel zakupiła firma „Skoda“ z Krakowa.

Do 1 czerwca br. przysługuje mieszkańcom m. Olkusza, którzy parcele pierwsi zamówili, prawo pierwszeństwa wyboru.

Olkusz przywiązuje do realizacji osiedla Bukowno duże znaczenienie nietylko ze względu na spłatę długów miejskich, ale spodziewa się stworzyć nowe warsztaty pracy, przy których znajdzie zatrudnienie duża ilość rąk roboczych.

Największym wrogiem ruchu młodolegjonowego

jest karjerowicz lub oportunista, który zakradnie się w szeregi naszej organizacji

Wydawca: **Legjon Młodych Obwód Olkusz.** **Druk „Expres Zagłębia“ Sosnowiec, Teatralna 1, tel 9-94.** Redaktor odp.: **Zofja Rumprechtowa.**